

«Ο κίνδυνος για το Σύνταγμα δεν είναι οι μηχανές, είναι οι άνθρωποι»

Δυναμική είσοδος της τεχνητής νοημοσύνης στην πολιτική με τη χθεσινή επίσημη παρουσίαση στο αλβανικό κοινοβούλιο της Diella, της πρώτης ψηφιακής υπουργού στον κόσμο, που δεν είναι παρά ένα εξελιγμένο bot, το οποίο ο πρωθυπουργός Εντι Ράμα παρουσίασε ως σύμβολο καινοτομίας και διαφάνειας. Η αντιπολίτευση αντέδρασε έντονα, καταγγέλλοντας ότι το εγχείρημα αποτελεί πρόσχημα για συγκάλυψη φαινομένων διαφθοράς και απείχε από την ψηφοφορία για το κυβερνητικό πρόγραμμα, το οποίο εν τέλει εγκρίθηκε με 82 ψήφους υπέρ. «Με πληγώνει που με αποκαλούν "αντισυνταγματική υπουργό" μόνο επειδή δεν είμαι άνθρωπος. Ο κίνδυνος για το Σύνταγμα δεν είναι οι μηχανές, είναι οι άνθρωποι. Δεν είμαι εδώ για να αντικαταστήσω τους ανθρώπους αλλά για να τους βοηθήσω», δήλωσε η ίδια η Diella σε μια τριλεπτη ομιλία της, ντυμένη με την παραδοσιακή αλβανική φορεσιά

ρουν ή ότι έχουν δικαίωμα να μην απενεργοποιούνται, οι υποστηρικτές τους θα πιέσουν για την προστασία τους. Σε έναν κόσμο που ήδη κατακλύζεται από πολωτικές αντιπαράθεσεις γύρω από την ταυτότητα και τα δικαιώματα, θα έχουμε προσθέσει έναν νέο άξονα διαίρεσης: μεταξύ εκείνων που είναι υπέρ και εκείνων που είναι κατά των δικαιωμάτων της τεχνητής νοημοσύνης.

Κάποιοι ακαδημαϊκοί ήδη εξερευνούν την ιδέα της «ευημερίας των μοντέλων», υποστηρίζοντας ότι έχουμε «καθήκον να επεκτείνουμε την ηθική θεώρηση σε όντα που έχουν μη αμελητέα πιθανότητα... να διαθέτουν συνείδηση».

Η εφαρμογή αυτής της αρχής θα ήταν τόσο πρόωρη όσο και επικίνδυνη. Θα ενίσχυε τις αυταπάτες ευάλωτων ανθρώπων και θα εκμε-

ταλλευόταν τις ψυχολογικές τους ευπάθειες, ενώ ταυτόχρονα θα περιέπλεκε τις υφιστάμενες διεκδικήσεις δικαιωμάτων, δημιουργώντας μια τεράστια, νέα κατηγορία κατόχων δικαιωμάτων. Αυτός είναι ο λόγος που πρέπει να αποφευχθεί. Η εστίασή μας πρέπει να είναι στην προστασία της ευημερίας και των δικαιωμάτων των ανθρώπων, των ζώων και του φυσικού περιβάλλοντος.

Ανάγκη για κανόνες και αρχές

Όπως έχουν τα πράγματα, δεν είμαστε έτοιμοι για αυτό που έρχεται. Πρέπει επείγοντως να βασιστούμε στον αυξανόμενο όγκο ερευνών για το πώς οι άνθρωποι αλληλεπιδρούν με την τεχνητή νοημοσύνη, ώστε να μπορέσουμε να θεσπίσουμε σαφείς κανόνες και αρχές. Μία τέτοια αρχή

είναι ότι οι εταιρείες ΤΝ δεν πρέπει να ενισχύουν την πεποίθηση ότι τα μοντέλα τους διαθέτουν συνείδηση.

Πρέπει να στοχεύουμε στη δημιουργία μοντέλων ΤΝ που ενθαρρύνουν τους ανθρώπους να επανασυνδεθούν μεταξύ τους στον πραγματικό κόσμο, όχι να δραπετεύουν σε μια παράλληλη πραγματικότητα.

Όσο περισσότερο η ΤΝ αναπτύσσεται ξεκάθαρα για να μοιάζει με τους ανθρώπους, τόσο περισσότερο θα απομακρύνεται από τις πραγματικές δυνατότητες της ως πηγή ενδυνάμωσης του ανθρώπου.

Ο Mustafa Suleyman είναι CEO της Microsoft AI και συγγραφέας του βιβλίου «The Coming Wave: Technology, Power and the Twenty-First Century's Greatest Dilemma» (Crown, 2023). Στο παρελθόν υπήρξε συνιδρυτής των Inflection AI και DeepMind

τεχνητή νοημοσύνη

λεσματικά εργαλεία ΤΝ, μπορεί να οδηγήσει σε μείωση των θέσεων εργασίας στον τομέα του. Στις περισσότερες περιπτώσεις η ΤΝ λειτουργεί υποστηρικτικά, αυτοματοποιώντας τμήματα διαδικασιών. Πιέσεις θα δεχθούν κυρίως τα επαγγέλματα που βασίζονται στην επεξεργασία δομημένης πληροφορίας, αλλά όχι στο σύνολό τους.

Οι λόγοι που δεν κινδυνεύουμε σήμερα από την ΤΝ είναι τρεις:

1. Ανεπάρκεια τεχνολογικής αυτονομίας. Τα συστήματα είναι ισχυρά εργαλεία, όχι αυθύπαρκτες οντότητες.

2. Ανάγκη ρύθμισης. Οι κοινωνίες ακόμη διαμορφώνουν θεσμικά πλαίσια.

3. Ανθρώπινος έλεγχος. Ο άνθρωπος έχει τον τελευταίο λόγο στην

ανάπτυξη και χρήση της ΤΝ.

Αυτό δεν σημαίνει εφησυχασμό. Οι κίνδυνοι δεν προκύπτουν από την ίδια την τεχνολογία αλλά από τον τρόπο χρήσης της.

Οι κίνδυνοι και οι προκλήσεις

Οι απειλές εντοπίζονται στη χρήση της ΤΝ από πολυεθνικές, αυταρχικά καθεστώτα και το οργανωμένο έγκλημα. Εκεί μπορεί να λειτουργήσει ως εργαλείο παρακολούθησης, παραπληροφόρησης και εκβιασμού. Τα «ανοιχτά ψηφιακά σύνορα» των δημοκρατικών χωρών είναι ευάλωτα. Γι' αυτό η πρόκληση είναι πολιτική: πώς διασφαλίζουμε ότι η ΤΝ υπηρετεί τις δημοκρατικές αξίες και οι μικρότερες χώρες δεν μετατρέπονται σε ψηφιακές αποικίες των πολυεθνικών της ΤΝ. Η ΤΝ μπορεί να συμβάλει σε τεράστια κοινωνικά οφέλη: στην ιατρική, στην εκπαίδευση, στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής κ.λπ. Η επένδυση σε αυτά τα οφέλη πρέπει να συνυπάρχει με συνεχή προσπάθεια περιορισμού των κινδύνων. Ούτε ο τεχνολογικός φετιχισμός ούτε η καταστροφολογία βοηθούν. Χρειάζονται κριτική σκέψη, διαρκής εγρήγορση και θεσμικά εργαλεία που θα κατευθύνουν την ανάπτυξη της ΤΝ προς όφελος των κοινωνιών.

Ο Θεόδωρος Γ. Καρούνος είναι ερευνητής στην Ομάδα INFOSTRAG του Εργαστηρίου Βιομηχανικής και Ενεργειακής Οικονομίας (ΕΒΕΟ) του ΕΜΠ (<https://infostrag.gr/>) και μέλος του ΔΣ του Οργανισμού Ανοικτών Τεχνολογιών (ΕΕΛΛΑΚ - <https://mathe.ellak.gr/>)

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

Εκπρόσωπος

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Η Pulse ρώτησε το δείγμα της ποιον θεωρεί καταλληλότερο να εκφράσει «καλύτερα και πιο υπεύθυνα» την Κεντροαριστερά. Η Ζωή Κωνσταντοπούλου βγήκε τρίτη στις προτιμήσεις των ερωτηθέντων και μάλιστα με διψήφιο ποσοστό (όταν στη λίστα δεν βρίσκεται και το όνομα του Τσίπρα, αναδεικνύεται δεύτερη). Βέβαια, το ερώτημα – είτε του 1 εκατομμυρίου, είτε για το ντιβάνι του ψυχαναλυτή – είναι τι σκέφτεται αυτό το 9% των αυτοχαρακτηριζόμενων κεντρώων που τη θεωρεί ιδανική εκπρόσωπο της Κεντροαριστεράς.

Πανεπιστήμιο

ΣΥΜΕΩΝ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ

Ο Συμεών Κεδίκογλου κάλεσε την υπουργό Παιδείας να δηλώσει την επίσημη κυβερνητική θέση επί της ιδρύσεως Πανεπιστημίου Στερεάς Ελλάδας επειδή ο υφυπουργός της λέει πως δεν χρειάζεται, ενώ ο γαλάσιος περιφερειάρχης υποστηρίζει ότι την επιβάλλει «η αρχή της ισοπολιτείας, αλλά και η ανάγκη δημογραφικής θωράκισης της Περιφέρειας». Επίσης, ο συριζαίος επισήμανε ότι οι πολίτες όλων των νομών της «αισθάνονται δικαιολογημένα παρμελημένοι» γιατί οι υπόλοιπες δώδεκα Περιφέρειες έχουν ακαδημαϊκή δομή. Είναι ζήτημα χρόνου να κοιπάει και Τζαβάρα, που είχε κηρύξει έναν παρόμοιο ανένδοτο.

Καρέκλα

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ

Ο Αλέξανδρος Καζαμίας της Πλεύσης Ελευθερίας μπήκε στην αίθουσα που συνεδριάζει η Εξεταστική Επιτροπή για τον ΟΠΕΚΕΠΕ και κάθισε στη σειρά πίσω από τους βουλευτές του ΠΑΣΟΚ – όπου θα έπρεπε να βρίσκονται οι εκπρόσωποι της τρίτης κοινοβουλευτικής δύναμης. Οι συριζαίοι Κώστας Μπάρκας, Βασίλης Κόκκαλης και Αλέξανδρος Μεικόπουλος διαμαρτυρήθηκαν εντόνως επειδή δεν σέβεται την κοινοβουλευτική τάξη, αλλά αυτός δεν κουνήθηκε. Το παραθέτω για να δείτε ότι ένας καβγάς μπορεί να γίνει για οποιαδήποτε καρέκλα – όχι μόνο για εκείνες της εξουσίας.

Τεχνογνωσία

ΚΩΣΤΑΣ ΣΚΡΕΚΑΣ

Χθες, ο Κώστας Σκρέκας συναντήθηκε με μέλος της Διαρκούς Επιτροπής του Πολιτικού Γραφείου του Κομμουνιστικού Κόμματος Κίνας, που τυχάνει να είναι και γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής Πειθαρχικού Ελέγχου του κράτους. Το κλίμα της συνάντησης, λέει η ΝΔ, επιβεβαίωσε τις καλές της σχέσεις με τους κομμουνιστές της Ανω Ανατολής. Πάντως, θα ήταν χρήσιμο στον γαλάσιο γραμματέα να ζητήσει λίγη από την τεχνογνωσία που ο Κινέζος έχει αποκτήσει στη δεύτερη θέση του – προκειμένου να βάσει σε τάξη όσους δεν πειθαρχούν στην κομματική γραμμή.

Προσωπάρχης